

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 29 mai 2015

29 mai 2015, 10.00 – 11.30

Introducere

Președintele ANCOM, Cătălin Marinescu, urează bun venit participanților și prezintă Agenda întâlnirii.

1. Adoptarea Agendei

Președintele ANCOM enumeră documentele supuse dezbaterii și cere observații asupra agendei care conține **minuta ședinței Consiliului Consultativ al ANCOM din data de 10 decembrie 2014** (partea a II-a) și **Proiectul deciziei pentru modificarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale și a Deciziei președintelui ANCOM nr. 1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A., alături de Proiectul deciziei pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale.** În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANCOM.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele ANCOM cere observații cu privire la documentul nr.2, *Minuta întâlnirii din 10 decembrie 2014 – partea a II-a*, referitoare la serviciile poștale, inclusă pe agendă spre aprobare. Dat fiind că reprezentanții Companiei Naționale Poșta Română (CNPR) au o serie de neclarități și adnotări pe marginea acestei minute, mai exact cu privire la observații făcute de aceștia în cadrul Consiliului Consultativ din data de 10 decembrie 2014 și care nu ar fi fost incluse în minută, respectiv faptul că situațiile financiare separate nu sunt relevante pentru profitabilitatea serviciului universal și acestea nu includ costul obligațiilor, președintele ANCOM stabilește că minuta se va aproba la o ședință ulterioară a Consiliului Consultativ ANCOM, după ce ANCOM va reasculța înregistrarea din timpul Consiliului Consultativ pentru verificarea solicitării CNPR. De asemenea, CNPR este invitată să transmită în scris observațiile sale privind conținutul Minutei întâlnirii din 10 decembrie 2014 – partea a II-a.

3. Proiectul deciziei pentru modificarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale și a Deciziei președintelui ANCOM nr. 1159/2013 privind condițiile de întocmire și auditare a situațiilor financiare separate de către Compania Națională Poșta Română S.A. și Proiectul deciziei pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale.

Președintele ANCOM dă cuvântul doamnei Roxana Cîrjan, Șef Serviciu, Serviciul Audit și Contabilitatea Costurilor, Direcția Reglementare Economică din cadrul Direcției Executive Reglementare, ANCOM, pentru a prezenta sinteza observațiilor.

Reprezentanta ANCOM menționează că principalele observații primite pe marginea proiectelor de decizie discutate în cadrul prezentei ședințe a Consiliului Consultativ au vizat (1) furnizarea serviciilor poștale "Pachet mic", respectiv „Sac M”, față de care ANCOM consideră că, indiferent de denumirea comercială utilizată de CNPR, aceste servicii se încadrează în sfera serviciului universal, fiind aplicabil regimul juridic specific serviciilor din sfera serviciului universal; (2) eliminarea unuia din cele trei criterii propuse de ANCOM pentru evaluarea caracterului de sarcină injustă, respectiv marja profitului operațional înregistrat la nivelul companiei, ANCOM acceptând observația și eliminând acest criteriu; (3) îndeplinirea cumulativă a celor trei criterii inițiale propuse de ANCOM conduce la imposibilitatea obținerii compensării costului net – ANCOM susținând cu un exemplu faptul că nu este imposibilă obținerea compensării ca urmare a analizării criteriilor propuse; mai mult, în prezent au rămas numai două criterii, așadar ANCOM a respins această propunere.

Toate comentariile și observațiile primite pe marginea proiectelor de decizie, precum și răspunsurile oferite de către Autoritate pot fi consultate pe larg în Sinteza observațiilor, document elaborat de ANCOM în urma procesului de consultare publică și publicat pe site-ul Autorității.

Președintele ANCOM întreabă dacă mai există alte observații pe marginea **celor două proiecte de decizie** care fac obiectul prezentei ședințe a Consiliului Consultativ.

Reprezentanta CNPR obiectează față de răspunsul ANCOM de includere în sfera serviciului universal a serviciilor "Pachet mic", respectiv „Sac M” furnizate de CNPR, la care **reprezentantul ANCOM** precizează că în legislație este folosită greutatea drept criteriu de includere a anumitor servicii prestate în sfera serviciului universal, indiferent de denumirea comercială utilizată de furnizor.

Reprezentanta CNPR precizează că, în cazul Deciziei președintelui ANCOM nr. 1158/2013, Anexa menționează că în calculul costului net sunt luate în considerare toate elementele corespunzătoare, inclusiv beneficiile intangibile și comerciale care pot fi realizate de furnizorul desemnat de serviciu universal (FSU), dreptul de a realiza un profit rezonabil și măsurile de stimulare a rentabilității, CNPR propunând să nu se ia în considerare criteriul menționat de ANCOM la art. I pct. 2 lit. a) din proiectul deciziei pentru modificarea și completarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 541/2013.

Președintele ANCOM menționează că este o observație adusă în afara perioadei de consultare publică, **reprezentanta CNPR** precizând că aduc acum o observație nouă și nu un argument suplimentar la observațiile deja transmise în cadrul consultării publice.

Doamna Maria Costache, consultant CNPR, detaliază această nouă observație a CNPR, precizând că nu este transparent calculul prin care s-a ajuns la pragul de 13% drept cost mediu ponderat al capitalului. În al doilea rând, consultantul CNPR consideră că este necesară o formulă pentru rata de calcul a rentabilității capitalului mediu angajat deoarece CNPR va depăși acest prag de 13% întrucât în ultimii ani capitalul propriu CNPR a fost în scădere pe fondul pierderilor înregistrate, așadar nu rentabilitatea CNPR este mare, ci capitalul mediu angajat este mic. Consultantul CNPR consideră că ar trebui să se scadă din rezultat și alte cheltuieli, de exemplu așa cum se adaugă profituri ascunse (intangibile) se pot scădea și cheltuieli ascunse, cum ar fi costul financiar, astfel încât nu ar mai fi același rezultat. Consultantul CNPR consideră că nu este credibil că din prestarea serviciilor din sfera serviciului universal furnizorul CNPR realizează un profit mare, iar din celelalte produse realizează numai pierderi și adaugă că este o problemă de calculație de costuri și de metodă ABC. Acest indicator ar putea duce, în opinia consultantului CNPR, la limitarea posibilității unei companii de a crește rentabilitatea, și limitează prin pragul de 13% creativitatea și posibilitatea de a obține rezultate din ce în ce mai bune în sfera serviciului universal. Este așadar nevoie de precizări suplimentare, precum: (a) Cum se calculează rata rentabilității capitalului propriu? (b) Cum s-a determinat nivelul de 13%? (c) Acest indicator aduce un prejudiciu prin faptul că poate duce CNPR la scăderea rentabilității pentru a obține încadrarea serviciului ca sarcină injustă?

Președintele ANCOM precizează că aceasta este o discuție de fond privind costul mediu ponderat al capitalului, nu un argument pentru eliminarea/păstrarea criteriului în evaluarea necesității compensării costului net al CNPR.

Reprezentanta ANCOM menționează că nivelul de 13,1% este costul mediu ponderat al capitalului, prevăzut în Decizia președintelui ANCOM nr. 1159/2013. Este un indicator calculat în 2012 și care se reevaluează periodic, la aproximativ 3 ani (include riscul de țară, rata dobânzii fără risc etc.), modul de calcul putând fi pus la dispoziția consultantului CNPR, cu precizarea că indicatorul va fi oricum recalculat în curând. Pentru calculul costului net pentru anul 2014 și pentru situațiile financiare separate aferente anului 2014, costul mediu ponderat al capitalului își menține valoarea de 13,1%. Reprezentanta ANCOM subliniază că serviciul universal trebuie să fie accesibil, nefiind un serviciu pe aceeași treaptă cu alte servicii furnizate comercial, că se supune astfel unor reglementări, iar profitul stabilit de ANCOM ca fiind rezonabil se încadrează în marjele stabilite și de alte autorități de reglementare. Totodată, costul mediu ponderat al capitalului se utilizează și în situațiile financiare separate, pentru stabilirea tarifelor serviciilor, nu doar pentru calculul costului net, și este profitul normal pentru serviciile din sfera serviciului universal. Recunoașterea faptului că peste costuri se obține acest profit nu conduce la riscul de a nu remunera capitalurile. Totodată, faptul că investițiile nu sunt semnificative și capitalul mediu angajat e mic în cazul CNPR este un dat pe care ANCOM nu are cum să îl schimbe sau să îl influențeze în niciun fel.

Consultantul CNPR consideră că ar trebui eliminat criteriul din calculul final pentru că nu este vorba de marjă ci de rentabilitatea capitalului. Nivelul de 13% este un profit rezonabil, dar este peste costuri. Rata rentabilității înseamnă că profitul este calculat per capital propriu, nu pe cifra de afaceri din serviciul universal. Propunerea este de a elimina acest criteriu; alternativ, consultantul CNPR propune o variantă de ponderare, ca acest indicator să aibă, de exemplu, un procent de 5-7% în calculul sarcinii injuste, iar restul să fie criteriul b) din proiectul de decizie.

Președintele ANCOM precizează că Autoritatea nu este de acord cu scoaterea acestui criteriu din decizie și susține păstrarea ambelor criterii după care se evaluează dacă trebuie compensat sau nu costul net.

Reprezentanta CNPR precizează că a analizat modalitatea de reglementare a costului net în alte țări, precum Slovacia sau Ungaria și solicită ca CNPR să fie tratată similar acestor țări. Reprezentanta CNPR susține că în alte țări nivelul e de 1-2% în timp ce în România sunt criteriile mai drastice de 3% și sunt aplicate două criterii și nu unul ca în alte țări. CNPR solicită un tratament similar ca în cazul altor țări, de exemplu Ungaria, aducând drept argument un sondaj realizat în anul 2013 la Post Europe de către CNPR care a arătat că în Ungaria și Bulgaria s-a compensat costul net.

Reprezentanta ANCOM precizează că în Ungaria s-a stabilit prin lege pragul de 1%, nu prin analiza Autorității de reglementare, iar în Bulgaria, deși s-a luat decizia de compensare, practic finanțarea nu s-a realizat. **Președintele ANCOM** completează că nu este o soluție să fie subliniat un singur aspect pentru comparație, trebuie luate în calcul toate condițiile, ceea ce a făcut deja ANCOM prin adaptarea criteriilor la situația pieței din România.

Președintele ANCOM precizează că observațiile CNPR făcute după expirarea perioadei de consultare publică nu pot fi luate în calcul, ANCOM nu poate verifica pe moment noile observații, iar colegii din ANCOM au făcut la rândul lor un studiu complex și au adaptat criteriile la situația pieței românești. ANCOM își menține poziția referitoare la criteriile de evaluare a sarcinii injuste și nu poate aproba noile observații; astfel, dacă nu sunt aprobate deciziile, rămâne valabilă data de 1 iulie pentru raportarea CNPR în ceea ce privește costul net și situațiile financiare separate aferente anului 2014. Dacă CNPR consideră că nu este utilă modificarea deciziilor, pe care ANCOM a inițiat-o la solicitarea CNPR, atunci ANCOM nu le va modifica.

Reprezentanții CNPR solicită o pauză.

Pauză. Sesiunea a II-a

Reprezentanta CNPR propune ca nivelul marjei brute de profit să fie mai mare sau ca formula de calcul să fie profit supra venituri din serviciu universal (nu supra capital). **Consultantul CNPR** completează cu mențiunea că pragul să fie de 13% profit pe venituri, nu profit per capital cum a calculat ANCOM.

Reprezentanta ANCOM precizează că în stabilirea tarifelor unitare sunt calculate venituri, cheltuieli, profit operațional și costuri, inclusiv costul capitalului. Sunt costuri ce se adaugă costurilor operaționale, pentru stabilirea tarifelor. Prin calcularea rentabilității capitalului angajat se obține o sumă care înseamnă profitul normal al serviciului universal și care se adaugă costurilor în vederea stabilirii tarifelor. Această precizare este prevăzută în Decizia președintelui ANCOM nr. 1159/2013, tabelul 4. Reprezentantul Autorității arată că ANCOM își menține punctul de vedere că situațiile financiare separate și costul net sunt foarte strâns legate între ele.

Consultantul CNPR menționează că CNPR ar fi fost avantajat dacă ANCOM ar fi calculat rata de marjă, la care **reprezentantul ANCOM** precizează că ANCOM nu poate avantaja un operator sau altul, și că CNPR ar putea avea peste doi ani un influx de investiții major și solicita din nou un alt calcul, pentru că va fi mai avantajos calculul profitului raportat la capital. Necesarul de investiții este o preocupare a oricărei companii.

Președintele ANCOM declară că Autoritatea rămâne la formularea din proiectul de decizie și solicită alte observații.

Reprezentantul juridic CNPR precizează că impunerea acestor criterii financiare reprezintă o sarcină injustă în sarcina furnizorului și solicită renunțarea la aceste criterii.

Reprezentanta ANCOM precizează că Autoritatea a inclus respectivelor criterii în legislație în urma solicitării adresate de CNPR pentru predictibilitate în reglementare. Anul trecut aceste criterii nu erau incluse în legislația secundară, ulterior CNPR solicitându-le. Prin urmare, demersul ANCOM urmărește creșterea gradului de predictibilitate al reglementărilor în domeniu.

Reprezentanta CNPR arată că CNPR a fost desemnată din oficiu furnizor de serviciu universal, iar în acest context CNPR ar fi vrut să rămână valabil criteriul potrivit căruia orice sarcină e injustă. Reprezentanta CNPR adaugă că neavând o formulă de calcul pentru primul criteriu de evaluare a sarcinii incorecte, CNPR a constatat acum că nu a calculat corect valoarea indicatorului și că nu se califică pentru compensare. CNPR își susține punctul de vedere de a înlocui indicatorul, astfel încât să se calculeze marja de profit raportată la venituri, nu la capital, ceea ce dezavantajează CNPR.

Reprezentantul ANCOM precizează că situația capitalului CNPR nu va rămâne cum este în prezent, investițiile vor fi obligatorii în viitor, dacă anul viitor CNPR va avea o infuzie de capital, va solicita alte criterii. Reprezentanții ANCOM sunt obligați la rândul lor să motiveze detaliat orice modificare de abordare de la un an la altul. Reprezentantul ANCOM amintește CNPR că Ministerul Societății Informaționale are calitatea de inițiator legislativ, oricând poate veni cu o inițiativă legislativă, pe modelul altor țări, prin care să specifice la nivel de lege procentul din costuri ca și criteriu de evaluare a sarcinii incorecte. Piața este dinamică, se poate schimba radical de la an la an, iar dacă nu există predictibilitate, această situație se poate întoarce împotriva CNPR.

Reprezentanta CNPR precizează că, CNPR fiind desemnată din oficiu furnizor de serviciu universal, ar fi normal să se ia în calcul marja de profit versus venituri, ceea ce ar fi și în viitor un nivel mult mai fezabil. Marja variază în funcție de piață, capitalul fluctuează în funcție de investiții.

Reprezentanta ANCOM arată că solicitarea CNPR ar însemna să fie considerată această consultare inutilă și să fie reluat calculul, deoarece valoarea de 13,1% este comparabilă cu rentabilitatea capitalului, iar în cazul aprobării unui alt criteriu (respectiv prin raportarea profiturilor la venituri) această valoare de referință s-ar modifica.

Președintele ANCOM amintește procedura de consultare publică, potrivit căreia, dacă decizia discutată în cadrul Consiliului Consultativ suferă schimbări majore față de proiectul consultat, aceasta devine contestabilă de toți ceilalți actori din piață, astfel că trebuie consultată din nou, ceea ce decalază termenul pentru anul viitor. CNPR solicită acum ca deciziile să fie lăsate așa cum erau înainte de a fi supuse consultării publice și să fie reluat exercițiul anul viitor.

Reprezentanții CNPR solicită o pauză.

Pauză. Sesiunea a III-a

Președintele ANCOM precizează că Autoritatea este un arbitru pentru întreaga piață, ceilalți actori din piață, care vor și contribui la constituirea fondului de serviciu universal, trebuie să fie informați asupra unor modificări care nu se încadrează în procedura de consultare publică. ANCOM nu vede nicio motivație de a schimba textul deciziilor în urma propunerilor făcute de CNPR în cadrul prezentului Consiliu Consultativ. ANCOM a luat în calcul observațiile CNPR transmise în perioada de consultare publică, dar acest lucru s-a făcut transparent, a fost informată întreaga piață, în timp ce în Consiliul Consultativ se notează numai modificări de detaliu, nu complet noi, caz în care trebuie consultată din nou piața.

Reprezentanta CNPR întreabă ce ar însemna dacă analiza costului net al CNPR ar fi realizată și anul acesta pe baza Deciziilor președintelui ANCOM.

Președintele ANCOM precizează că Autoritatea a ținut cont de solicitarea primită în scris de la CNPR, de a modifica deciziile ANCOM în sensul includerii criteriilor privind sarcina injustă. Precizează mai departe că argumentele reprezentanților CNPR și anume faptul că în prezent compania este dezavantajată de o anumită formulă nu sunt relevante, deciziile ANCOM încercând să asigure predictibilitatea reglementărilor, iar nu să avantajeze un furnizor.

Reprezentanta ANCOM arată că în situația ipotetică în care și anul acesta ANCOM ar analiza un nou set de criterii, probabil nu ar apărea nicio schimbare față de criteriile și modalitatea de calcul prezentate de ANCOM în prezentele proiecte de decizie, deoarece ANCOM a realizat această analiză a tuturor criteriilor posibile și le-a inclus pe cele considerate relevante, așa cum este detaliat în expunerea de motive.

Președintele ANCOM subliniază că ANCOM nu aprobă propunerile CNPR făcute în cadrul ședinței Consiliului Consultativ, susține proiectul care a intrat în ședință și consideră deciziile aprobate în forma în care au fost propuse Consiliului Consultativ, cu modificările făcute pe baza observațiilor primite în perioada de consultare publică. Pentru anul viitor președintele ANCOM le sugerează reprezentanților CNPR să vină cu argumente solide, pe perioada consultării publice și adaugă că, în cazul în care vor fi făcute investiții pentru anul viitor, se vor anula argumentele aduse de CNPR în cadrul Consiliului Consultativ.

Președintele ANCOM încheie ședința Consiliului Consultativ cu precizarea că proiectele de decizie ANCOM sunt aprobate în forma supusă Consiliului Consultativ. Una dintre ele se comunică direct CNPR, cealaltă se publică în Monitorul Oficial.